

ගොවි බිමට වින කරන විනාශකාරී වල් පැලෑටිය

කිවිසිකර්මාන්තයේ දී සාර්ථකව වගා කිරීමටත් එදා වැඩි විමටත් බොහෝ කරුණු බලපායි. වගා කටයුතු වල දී බෝග සමඟ තරඟකාරීව පසෙහි වැඩෙන වල් පැලෑටි ද විශාල කර්ෂනයක් ගෙනෙයි. මෙරට

පැතිරී තිබුණි. ඉන් පසුව, යාපනය, මුලතිව්, ත්‍රිකුණාමලය, බදුල්ල, කන්දකැටිය, මහනුවර, කුරුණෑගල, බිබිල, සුරිය වැව, මැල්සිරිපුර, අරලගංවිල යන ප්‍රදේශ දක්වා ද ව්‍යාප්ත වී තිබුණු බව වාර්තා විය.

එවන්ගේ මල පහ වලින් පාතීනියම් බීජ පැමිණ වවුනියා ප්‍රදේශයේ මුලින්ම ව්‍යාප්ත වූ බවට විශ්වාසයක් ද වේ. තව ද, මෙරටට ආනයනය කරන ද්‍රව්‍ය සමඟ පැමිණ ඇති බවට ද අදහසක් පවතී. එනම්, ඉන්දියාවෙන් ගෙනා අබ සමඟ මිශ්‍රව පැමිණ ඇති බවට ද තොරතුරු අනාවරණය වේ.

මෙරට දක්නට ලැබෙන තර්ෂනාත්මක වල් පැලෑටි විශාල සංඛ්‍යාවක් විදේශ රට වලින් පැමිණ තිබේ.

දක්නට ලැබෙන තර්ෂනාත්මක වල් පැලෑටි විශාල සංඛ්‍යාවක් විදේශ රට වලින් පැමිණ තිබේ. මෑත කාලයේ දී මහත් ආන්දෝලනයකට පාත්‍ර වූ සංක්‍රමණික වල් පැලෑටිය වූයේ පාතීනියම් හිස්ටෙරෝෆෝරස් (Parthenium Hysterosphorus) නම් වූ වල් පැලෑටිය යි. මෙම වල් පැලෑටියට දේශීය පැලෑටි වර්ග වඳ කිරීමට ද හැකියාවක් ඇති අතර සීඝ්‍රයෙන් බෝවීම සිදු වේ. එම නිසා, ආක්‍රමණශීලී වල් පැලෑටියක් ලෙස පාතීනියම් හඳුන්වයි. මෙමහින් කෘෂි නිෂ්පාදනයන්ට පමණක් නොව ගවයන්, එළුවන්, බැටළුවන්, අශ්වයන් ආදී සතුන් සහ මිනිසුන්ගේ සෞඛ්‍යයට ද හානි ගෙන දෙයි.

සම්භවය
දකුණු මෙක්සිකන් බොක්ක වටා පිහිටි රටවල් සම්භවය වූ මෙම වල් පැලෑටිය ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ ජ්‍යොර්ඩා හා ටෙක්සාස් ප්‍රාන්ත වල ද, ලතින් ඇමරිකානු රටවල් වන චිලී සහ ආර්ජන්ටිනාවේ ද ව්‍යාප්ත වී තිබුණි. මෙයට අමතරව නිවර්තන සහ අර්ධ නිවර්තන රටවල් කිහිපයකම පාතීනියම් ශාකය පැතිර ගොස් තිබුණි. ඉන්දියාවේ බැංගලෝරයේ ද පාතීනියම් පැලෑටිය විශාල වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති බව වාර්තා වේ.

පාතීනියම් ශාකයේ ලක්ෂණ ගා හානිය

මෙම වල් පැලෑටිය සුරියකාන්ත (ඇස්ටරෙසියේ) කුලයට අයත් වේ. අකෘෂ්ටීය වාර්ෂික ශාකයකි. සති 4-6 ක් වන විට සෙන්ටි මීටර 50-150 අතර උසකට වැඩේ. මෙය දර්ශනීය වල් පැලෑටියක් වන අතර පත්‍ර තලය සහ කඳ කෙඳි වලින් ගහණය. මෙහි පත්‍ර දෂ් හෝ අටපෙතියා ගස්වල පත්‍ර වලට සමානය. මාස 1-1 1/2 ක් ගත වූ පසු ගසේ ඉහළ කඳෙහි අක්ෂ විශාල සංඛ්‍යාවකින් යුත් සුදු පැහැති පූෂ්ප මංජරියක් දක්නට ලැබේ. මෙය ආකර්ශනීය පැලෑටියක් වන නිසා ගෙවතු වල මල්

ඉන්දියාවේ බැංගලෝරයේ ද පාතීනියම් පැලෑටිය විශාල වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති බව වාර්තා වේ.

පාතීනියම් වල් පැලෑටිය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම වරට දක්නට ලැබුණේ 1999 වසරේ ජූලි මාසයේ වවුනියා ප්‍රදේශයේදී ය. ඉන්දීය සාම සාධක හමුදාවේ කඳවුරක් පැවති වවුනියාවේ කෘෂිකාර්මික පාසැල පිහිටි භූමියේ මෙම වල් පැලෑටිය වැඩී තිබුණි. එමෙන්ම, රජයේ බීජ ගොවිපොළ සහ වවුනියාවේ කෘෂි කාර්මික පර්යේෂණ ආයතනය දක්වා

සංක්‍රමණය
ශ්‍රී ලංකාවට පාතීනියම් වල් පැලෑටිය සංක්‍රමණය වූයේ ඉන්දීයන් සාම සාධක හමුදාව මාර්ගයෙන් යැයි විශ්වාසයක් පවතී. සාම සාධක හමුදාවේ ආහාරය පිණිස ගෙන ආ

වර්ගයක් මෙන් වගා කිරීම සඳහා පෙළඹීමේ අනතුරක් ද පවතී. එක් ශාකයකින් බීජ 15,000 ක් පමණ නිෂ්පාදනය කළ හැකි අතර ඒවා කඳු පැහැයෙන් යුක්ත වේ. මෙම බීජ වසර කිහිපයක් ජීවී මට්ටමෙන් පැවතිය හැකිය. බීජ වලින් ප්‍රචාරණය වන මෙම වල්

පැලෑටිය කෘෂි බීජ සමඟ මිශ්‍ර වීම නිසා පස් වලින්, ජලයෙන් සහ සතුන්ගේ මලපහ මගින් ද ප්‍රචාරණය වීමට හැකිය. මෙය

තත්ත්ව ඇති විය හැකිය. මෙය ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත ව හට ගනී. මෙම අසාත්මික තත්ත්වය 'හේපිවර' යනුවෙන් හඳුන්වනු

කළ යුතු වේ.

පාකීනියම් ව්‍යාප්තිය පාලනය කිරීමට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශිත අනුගමනය කළ යුතු පියවර ගණනාවකි.

* වල් පැලෑටිය ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්ත වීමට පෙර සිට පාලන කටයුතු අරඹන්න

* වල් පැලෑටිය කුඩා අවධියේ දී එනම් මල් පිපීමට පෙර ගලවා පුළුස්සා දමන්න

* වල් පැලෑටිය පැතිරී ඇති ප්‍රදේශ වලින් පස්, වැලි අදිය ප්‍රවාහනය කිරීමෙන් වලකින්න.

* පැලෑටියේ පූෂ්ප සහිත කොටස් වෙනත් බෝග සමඟ මිශ්‍ර වී අනෙකුත් ප්‍රදේශ වලට පැතිර යාමට ඇති අවස්ථාවන්ට ඉඩ නොතබන්න.

* ආනයනය කරනු ලබන විවිධ ද්‍රව්‍ය සමඟ **පාකීනියම්** බීජ පැමිණීම වලක්වා ගැනීම පිණිස සුපරීක්ෂාකාරී වීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.

පාකීනියම් ශාකයේ සෑම කොටසකම පැතිරී ඇති 'පාකීනින්' නම් වූ විෂ සහිත රසායනික සංයෝගය මිනිසාට සහ සතුන්ට හානිදායකය.

වේගයෙන් ප්‍රචාරණය වන ආක්‍රමණශීලී පැලෑටියක් නිසාත්, බීජ සෑහෙන කාලයක් නොනැසී ජීවී මට්ටමින් පවතින නිසාත් අඛණ්ඩව දීර්ඝ කාලයක් මර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

භාහිර

පාකීනියම් ශාකයේ සෑම කොටසකම පැතිරී ඇති 'පාකීනින්' නම් වූ විෂ සහිත රසායනික සංයෝගය මිනිසාට සහ සතුන්ට හානිදායකය. මෙම වල් පැලෑටිය සිරුරේ නොකඩවා ස්පර්ෂ වීමෙන් වර්ම රෝග හට ගෙන ඇති බව වාර්තා වේ. සමහර පුද්ගලයන්ගේ සිරුරු ඉතා සංවේදී වේ. එවැනි අයගේ සිරුරේ මෙම ශාක ස්පර්ශ වීමෙන් දින 1-2 ක් තුලදී වර්ම රෝග ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි. මූලිකම රෝග ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන්නේ සිරුරේ තිරාවරණය වූ ප්‍රදේශයන්හි ය. එනම් මුහුණේ, කම්මුල්, තිකට, ඇඟිබෑමට ඉහළ ප්‍රදේශය, වැලමිටේ ඉදිරිපස සහ දැනහිසේ පිටුපස ආදී ස්ථානයන්ගේ ය. අනතුරුව මෙම වර්ම ප්‍රදහය බෙල්ල, දතේ මැණික් කටු සහ පපු ප්‍රදේශය දක්වා ව්‍යාප්ත වේ. නොකඩවා ස්පර්ශ වීමෙන් පළමුව පළු වශයෙන් ඇති වී විශාල වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී සමෙහි සිහින් පිපුරුම් ද ඇතිවිය හැකි බව සොයා ගෙන තිබේ. තව ද, වල්පැලෑටියේ කඳ සහ පත්‍රවල ඇති ඉතා සියුම් කෙඳි කොටස් සහ පරාග වියලී යෑමෙන් පසුව, එම කොටස් වාතයට මුහු වේ. ඒවා ආශ්වාස කිරීමෙන් අසාත්මික

ලබයි. අධික මහන්සිය නිසා මුඛය මගින් ආශ්වාස කරන හෙයින් එමගින් ගලතාලයට ඇතුළු වන පරාග නිසා ඇදුම රෝගය ඇති වන බව සොයා ගෙන තිබේ. ගවයන්, එළුවන් වැනි වල් පැලෑටි අනුභව කරන සතුන්ගේ ආහාර මාර්ග පද්ධතියට හානි විය හැකිය. තව ද, පරාග ආශ්වාසයෙන් පෙනහලු වලට ද හානි වී අභ්‍යන්තර ලේ වහනය වීම ද සිදු වේ. **සතුන්ගේ ද පාකීනියම් වල් පැලෑටිය ස්පර්ශ වීමෙන් වර්ම රෝග, පළු නැගීම, මුඛය සහ නාසය ආසන්නයේ සම පැලීම ආදිය සිදුවී ඇති බව කියැ වේ.** මෙම **පාකීනියම්** හි අඩංගු රසායනික ද්‍රව්‍ය ගවයින් ගේ කිරි වලට හා මස්වල ගුණාත්මක තත්ත්වයට ද බලපාන බව සොයා ගෙන තිබේ.

පාකීනියම් වල් පැලෑටිය ස්පර්ශ වීමෙන් වර්ම රෝග, පළු නැගීම, මුඛය සහ නාසය ආසන්නයේ සම පැලීම ආදිය සිදුවී ඇති බව කියැ වේ.

මර්ධනය කිරීම

පාකීනියම් සීඝ්‍රයෙන් පැතිරෙන ආක්‍රමණශීලී වල් පැලෑටියක් නිසා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලිකත්වයෙන් මහා පරිමාන මර්ධන වැඩ පිළිවෙලක් දියත් කර තිබේ. මෙම වල් පැලෑටිය බෝග වගාවට, මිනිසාට සහ සතුන්ට ද තර්ජනයක් සහ හානිදායක බැවින් නොපමාව තුරන් කිරීමට කටයුතු

* ශාකය විශාල වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති ප්‍රදේශ වලට සුදුසු

12 වෙනි පිටුව.....

ගාමිණී රත්නායක
ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
 හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

32 වෙනි පිටුවෙන්

පාඨනීයම් ඉතිරි.....

වල් නාශක නියමිත පරිදි යොදන්න. මේ සඳහා නිර්දේශ කර ඇත්තේ **2-4 ඩී** හෝ **ශ්‍රේණිපොසෙට්** වල් නාශකයයි.

* පාලනය කළ බිම් වල අවම වශයෙන් වසර තුනක් පමණ නොකඩවා පසු විපරම් කර මර්ධන කටයුතු කරන්න.

තව ද, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වේ පැලෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ මූලිකත්වයෙන් අදාල ප්‍රදේශයන් හි වල් නාශක භාවිතය පිළිබඳව ගොවීන්, පාසල් සිසුන්, පරිසර කමිටු, ගම්වාසීන් දැනුවත් කර පාලනය කිරීමට කටයුතු යොදා තිබේ. එමෙන්ම,

විශේෂ වැඩමුළු පවත්වා අඛණ්ඩ ව වසර කිහිපයක් පාලනය කිරීමට මහජනතාව දැනුවත් කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

දඩුවම්

පාඨනීයම් වල්පැලෑටියේ අනතුරුදායක බව හා බෙහෙවින් විනාශකාරී තත්ත්වය කෙරෙහි රජයේ විශේෂ අවධානය යොමු කර විශේෂ ගැසට් පත්‍රයක් ද නිකුත් කර තිබේ. 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතට අනුව 2000.12.20 වැනි දින අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයක් මගින් පාඨනීයම් හිස්ටෙරෝලොරස් තහනම් වල් පැලෑටියක් ලෙස නම් කර ඇත. ශාක ආරක්ෂණ

පනතට අනුව, මෙම වල් පැලෑටිය ඉඩමක වැවෙන්නට ඉඩ හැරීම, වගා කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම දඩුවම් ලැබිය හැකි වරදකි. මෙම පනතට අනුව උසාවියකින් වරදකරු වුවහොත් මාසයකට නොඅඩු සහ මාස 06 කට නොවැඩි සිර දඩුවමකට හෝ රුපියල් දසදහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ මෙම දඩුවම් දෙකම ලබා දිය හැකිය.

මෙම විනාශකාරී, අති හයංකර වල් පැලෑටිය මෙරටින් තුරන් කිරීමට පියවර ගැනීම සියළුම ජනතාවගේ වගකීමකි.

(කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපි ලේඛන ඇසුරෙනි.)

සිතුවම්ලත් _____

බල ශක්තියට මෙලොව ඕනෑම දෙයක් කළ හැකිය. එය නොමැතිව මොනම දක්ෂතාවයකින්වත්, මොනම ප්‍රස්ථාවකින්වත්, මොනම අවස්ථාවෝචිත අවස්ථාවකින්වත් දෙපයින් යන සතා මිනිසෙකු කළ නොහැකිය.

- ගුයනෙ -